

spolu s latinským překladem „Počtu z učení“ z r. 1532, jak to byli slíbili W. Musculovi hned po vyjití prvních dvou německých verzí, a prosili Luthera, aby jim vydal obě knihy. Věc uvázla pro finanční nesnáze, které Bratří nepředpokládali, ale s pomocí pánů Krajíře a Kostky snadno u tiskaře odstranili, takže *konfese* i *Apologia*, jak nazvali latinský text „Počtu z učení“, vyšly ve Vitemberce až r. 1538. Průtahy užili Bratří k tomu, že za pomoci českého luterána Buriana Sobka z Kornic, překladatele několika Lutherových spisů do češtiny, text „Apologie“ při zachování původní osnovy úplně přepracovali a rozšířili v silnou knihu [„Apologia verae doctrinae eorum, qui vulgo appellantur Valdenses vel Picardi“]. Joh. Agricola se přiznal k této knize sestavením rejstříku; Luther uvedl slíbenou předmluvou konfesi.

Úspěch byl tím větší, čím nepřijemnějším hrozil být odklad. Znamenal, že saští reformátoři s Lutherem v čele řadí Bratry vedle sebe jako své přátele a spoluvěřící. Luther posílil Bratry i novým ústním povzbuzením, když chválil jejich odlišování Kristova „bytu“ v nebesích a mezi věřícími a když jim pověděl: „Buďte vy apoštoly mezi Čechy a my mezi Němci.“ Být apoštoly čistého evangelia mezi Čechy — to byl právě program Augustův.

Různé příčiny vedly litomyšlského Staršího ještě r. 1540 a na jaře r. 1542 do Vitemberku. Poslední list Lutherův z podzimu 1542, psaný Augustovi v očekávání brzkého konce života, obsahuje napomenutí, aby Bratří trvali s německými spoluvěřícími ve společenství Ducha a čistého učení a ve společném zápase proti branám pekelným slovem i modlitbou. Augusta přijímal taková slova s plným porozuměním. Byl přece blízký doktoru Martinovi v touze i zápase o očistění církve od bludů a zlořádů Antikristových a vážil si přátelství s velkým reformátorem, jehož prvenství rád uznával.

Úmyslnou, byť slabou obdobou styků Augustových s Lutherem stala se návštěva moravského Staršího B. Martina Michalce u úspěšného vratislavského reformátora Dr. Jana Hessa v dubnu 1540. Provázelo jej několik Bratří, zejména devatenáctiletý, ale již sečtělý a důvěrou Bratří obdařený akolut Matěj Červenka, jež k tomu cíli přivolali z Litomyšle. I moravští

bratřští páni stáli o zahájení styků tímto směrem. Slezsko, země české koruny, přijímalo ve mnoha svých krajích a městech luterskou reformaci a Moravanům vzházela odtud naděje na posilu. Ve Vratislavi se rozvinul hovor o ospravedlnění z víry, o kázni při večeři Páně, o kněžském bezženství, které B. Michalec zdůvodňoval nejistým postavením bratrských kněží. Shodli se s Hessem velmi dobře v prvních obou věcech, a i pro bratrský celibát vyjádřil Hess pochopení. Zda došlo k smluvenému tehdy dalšímu písemnému styku, není zpráv, kdežto cestu do Vratislavi popsal pohotově B. Červenka zřejmě hned po návratu.

O Bratry jevil pak zájem starý kníže lehnický Fridrich II., jenž si přejně všímal také novokřtěnců a švenkfeldovců. V jeho knížetství byla proslulá latinská škola v Goldberku. K Bratřím se připojil rodák ze Střelína v lehnickém knížetství B. Jan Jirek [Gyrk, Gyrcacus], o němž častěji uslyšíme. Na žádost knížete vypravil se k němu B. Augusta v doprovodu Jirkově i jiných Bratří k rozhovoru o náboženství r. 1546. Již příštího roku zemřel kníže Fridrich i Dr Hess.

Pro budoucí orientaci Jednoty měl mnohem větší důležitost styk rovněž roku 1540 započatý s Martinem Bucerem a s ostatními kazateli štrasburskými. S Bucerem spojovalo Bratry nejen podobné učení o posvátné přítomnosti Kristově ve večeři Páně, ale i společný pohled ke Kristu jako králi, jehož panování má se v církvi projevit, a odtud jdoucí zájem na křesťanské praxi v životě a na důsledné výstavbě reformační církve v řádu a kázni. Také pro budování sboru a pro práci laiků v něm měl štrasburský reformátor mnoho pochopení, a jeho srdce bylo široce otevřeno pro rozmanité proudy reformační, mezi nimiž hleděl prostředkovat a vytvořit společné vědomí protestantské solidarity. Mnoho důvodů, aby v něm Bratří viděli muže sobě velmi blízkého. Dověděli se o něm z několika jeho spisů. K přímému styku na značnou vzdálenost došlo při příležitosti, která naopak svědčí, že styky mezi Porýním a Čechami nebyly tak docela řídké. Byl to Alsan Petr, zaměstnaný dokonce ve venkovské Litomyšli, jenž se vracel domů pro osobní dokumenty a nabídl se dodat Bucerovi psaní od Bratří, jejichž sboru se přidržel. B. Červenka